

ABSTRAKT

Nádorová onemocnění jsou stará jako život sám, představují závažný celospolečenský problém a každý se s nimi už někdy setkal. Znečištěné prostředí a moderní způsob života zapříčinily, že na tyto civilizační choroby umíráme stále častěji. Nádorová onemocnění se mohou v určité formě objevit u všech vícebuněčných organismů a jejich známky byly nalezeny už u pravěkých lidí nebo u egyptských mumii. Samotné pojmenování „CANCER“ pochází z antického Řecka.

Laboratorní průkaz nádorového onemocnění se objevuje v odborné literatuře již v polovině 19. století. Ve stejném období dochází ke vzniku oboru klinická biochemie. V té době nebyla ještě k dispozici laboratorní technika a testování spočívalo v jednoduchých fyzikálně chemických reakcích. K velkému rozmachu studia a vyšetřování nádorových markerů dochází až ve druhé polovině 20. století. V dnešní době může stanovovat nejběžnější nádorové markery téměř každá biochemická laboratoř.

Téma mé práce „Nádorové markery“ je velmi široké, každá jednotlivá kapitola by si zasloužila být samostatným tématem, a tak má diplomová práce ani zdaleka nepředstavuje podrobný rozbor jednotlivých nádorových markerů, případně metod jejich stanovení. Mým cílem je poskytnout stručný přehled nejčastějších nádorových onemocnění a s tím souvisejících nádorových markerů, v experimentální části se pak zaměřuji na vyšetření nádorových markerů prováděná v laboratoři AXIS–CZ v Hradci Králové, kde pracuji.

Diplomová práce má celkem 106 stran. Vycházela jsem z odborné literatury a odborných článků (viz seznam použité literatury), z laboratorní příručky a standardních operačních postupů laboratoře AXIS-CZ Hradec Králové. Systematicky jsem svoji práci rozdělila do šesti kapitol, ve kterých se snažím poskytnout komplexní pohled na výše zmíněnou problematiku. V první a druhé kapitole popisují nejčastější současná nádorová onemocnění, ve třetí kapitole se zabývám charakteristikou často používaných nádorových markerů. Čtvrtá kapitola charakterizuje metody stanovení těchto markerů, pátá kapitola – experimentální část – je věnována nejčastěji stanovovaným markerům na analyzátoru IMMULITE metodou chemiluminiscence v laboratoři AXIS-CZ Hradec Králové. V šesté kapitole pak shrnuji výsledky mé diplomové práce.